СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 260 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 7-го ЛИСТОПАДА 1951. No. 260. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 7, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

НАСТУПНИЙ РІК БУДЕ КРИТИЧНИЙ — ТРУМАН

Ню Йорк. — На відкритті тринадцятої конвенції Конгресу Індустріяльних Організацій відчитано послання президента Трумана до зорганізованого робітництва, в якому він доводить потребу виконання чотирьох життєвих обов'язків для забезпеки миру нам самим і вільним народам упродовж наступного року, бо „це буде критичний рік для нас усіх". До таких обов'язків зараховує президент: 1. піднести на високий рівень нашу оборонну продукцію і найти спосіб проти відновн інфляції; 2. запевнити наших приятелів за морем, що вони дістануть від нас усяку допомогу, потрібну для співпраці для тієї самої мети; 3. треба сильно обстоювати втримання нашої свободи і працювати на те, щоб зробити нашу країну ще кращою для життя всіх громадян; 4. поперед усього нам треба зробити все, що в наших силах, щоб стримати світ від катастрофи загальної війни. Після проголошення таких цілей, сказав Труман у посланні: „Важко було б осягнути згадані цілі, навіть і тоді, коли б ми не мали опозиції у себе дома. А ще важче буде в наступному році перемогти всяку обструкцію й заколот та фальшиву пропаганду, які поведуть проти нас. . . Єдиний шлях для перемоги таких труднощів це стояти разом, „працювати разом і тримати наші цілі перед очима та змагати до їх осягнення."

Конвенція К.І.О. не слухається заклику до ощадности.

На конвенції був присутний особисто директор стабілізації цін Майкел ДіСал, який у своєму привіті остерігав, що „юнії не можуть збільшувати своєї частини спільного пирога", бо це призведе до інфляції. Одначе голова резолюційної комісії, Волтер П. Рутер з автомобілевої юнії, заявив, що К.І.О не послухається такої політики і від імени комісії заявив, що юнії причиняться найбільше до добробуту країни, коли боротимуться за піднесення життєвого стандарту. Він звернувся до Ради Стабілізації Платень, щоб вона перестала встрявати в підвишку платень, осягнену через збірні переговори. У тому напрямі зредагована теж і резолюція.

П'ЯТИЙ ВИБУХ АТОМОВОЇ ЗБРОЇ В НЕВАДІ

Лас Вегас, у стейті Невада. — П'ятий і найсильніший атомовий вибух в теперішній серії вибухів атомової зброї дав сусідам притеку зрозуміти небезпеку нападу атомовою бомбою з повітря. Після осторогі за 15 хвилин перед вибухом поліція кинулася виганяти на вулиці мешканців домів у деяких місцевостях положених навіть у віддалі 185 миль від осередку вибуху. Вони мали нагоду побачити світло від атомового вибуху і відчути потрясення повітря. Це був вибух атомової бомби, скиненої з літака Бі-29 в год. 11.31 перед полуднем з висоти найменше 30,000 стіп. Від світла й стовпа диму вгору був подібний до всіх попередніх. П'ять мінут після вибуху можна було почути лоскіт на підчас землетрясення в подальших околицях. Кажуть, що останнє висадження в повітря бомби в теперішній серії, а тепер почнуться там правильні військові вправи для перевірки наслідків атомових вибухів.

ВЕРХОВНИЙ СУД ДОБАЧУЄ ТОТАЛІТАРИЗМ У ВИСОКИХ СУДОВИХ ПОРУКАХ

Вашингтон. — Верховний Суд Злучених Держав закинув деяким урядовим колам спрямування „засад тоталітаризму" і відкрив шлях для можливого зниження поруки, якої зажадав суд в Каліфорнії за звільнення арештованих комуністів, заки вони будуть покликані на розправу. Вирішення проголосив голова Верховного Суду Фред Винсон, заявляючи, що комуністи, як і інші підсудні, управнені до відповідної грошової поруки, хіба що уряд подасть причини, чому має бути складена незвичайно висока порука. Верховний Суд вирішив, що порука висотою $50,-000 не була накладена правильними методами і тому завернув справу до окружного федерального суду Південної Каліфорнії. Це дає спромогу обвинуваченим домагатися нижчої поруки за випущення їх на волю.

Помер І. Левицький, довголітній співробітник друкарні „Свободи"

Ню Йорк. — Минулої неділі тут нагло помер, проживши 61 рік, довголітній співробітник друкарні „Свободи", Іван Левицький. Покійний походив із села Багатківці в Зах. україні. До Америки приїхав в 1910 р. і впродовж останніх 25 років працював в друкарні „Свободи", в останніх роках при експедиції. Був членом УНСоюзу в 25-тому відділі. Осиротив дітей Мирона й Євгенію та 3 братів і дві сестри. Похорони відбудуться в четвер, 8-го листопада, з похоронного заведення Петра Яреми, в год. 1-ій пополудні.

● **Випустили з Елліс Айленд після трьох років затримання в цій еміграційній станції в Ню Йорку жінку американського вояка Еллен Кнауф.** Їй закидали шпигунство, а тепер виправдали. Вона вийшла заміж за американського вояка в Німеччині і приїхала з своїм чоловіком до ЗДА.

ПІДНОСЯТЬ ПОТРЕБУ НАТАВРУВАТИ РОСІЮ В О.Н. ЯК АГРЕСОРА

Вашингтон, 5 листопада. — Серед урядових кіл дозріває думка поставити в Асамблеї Об'єднаних Націй домагання натаврувати Совєтську Росію агресором і так прочистити атмосферу для відновної поведінки супроти неї. Досі подавали різні способи, щоб якось вирішити безупинну пропагандну війну, ведену Совєтами проти Заходу, одначе кожен обминав ясного поставлення справи на світовому форумі. Тепер це може бути полегшене, коли на денному порядку Генеральної Асамблеї О.Н. поставлено справу Кореї й Китаю як теж і справу народовбивства. Появляються голоси критики супроти самих О.Н. за недостачу моральної відваги. З уваги, що в своїй промові в середу вночі президент Труман має пригадати на потребу розброєння світу і контролі атомової бомби, виринає питання, чи зробити на випадок, коли Росія знову відкине такий плян?

В АМЕРИЦІ

● **Штучний дощ задорогий для Ню Йорку,** бо внаслідок буревіїв, які повставали в парі з штучним дощем для підвищення стану води в збірниках, прийшли шкоди для фармерів в горах Катскіл, Н. І. — Фармери зголосили претенсії на суму $2,138,510.

● **Негр, д-р Р. О'Гара Ланієр** вибраний президентом Південного Університету в осідком Гюстон, у стейті Тексас. Він був раніше американським послом до республіки Ліберії в Африці.

● **Син ген. Айзенгавера,** кап. Джан Д., підвищений до ранги майора. Він служить при армії в гарнізоні Форту Нокс, Кентокі.

● **Сеньйора Перон,** жінка аргентінського президента, пішла до шпиталю на операцію саме в час, коли мала перебрати на себе керівництво партійних справ перед виборами свого чоловіка. Кажуть, що вона керує ними з шпиталю.

ВАЖЛИВІ ОБОРОННІ НАРАДИ У ВАШИНГТОНІ. Ген. Двайт Айзенгавер, підчас свого короткого побуту у Вашингтоні, куди його закликав з Европи президент Труман, відбув наради теж з найвищими оборонними і військовими представниками. На фото: ген. Айзенгавер (в центрі) розмовляє з секретарем оборони Робертом Ловетом (зліва) та головою об'єднаних шефів штабу, ген. Омаром Бредлі.

АЙЗЕНГАВЕР ПОКІНЧИВ РОЗМОВИ В БІЛОМУ ДОМІ

Вашингтон. — Широко розголошена конференція генерала Двайта Д. Айзенгавера, верховного командувача військових сил країн з Атлантійського пакту, з президентом Труманом була поділена на дві частини. Опівдні він мав обід в Домі Блера, де президент мешкає під час ремонту Білого Дому. Обід і розмова тривали з годину і з цих розмов нічого не подано до прилюдного відома. Справжня конференція над військовими справами відбулася в Білому Домі в присутності президента, генерала Айзенгавера й дванадцяти верховних урядовців з Вашингтону. Вона тривала годину, від 3.15 до 4.15 г. дня. Там обговорено питання про розташування, про організацію Північно-Атлантійського Пакту і головної аліянтської кватири в Европі, яку очолює ген. Айзенгавер. Після закінчення конференції генерал сказав репортерам, що тільки Білий Дім може сказати, що було на конференції говорене. На питання, чи він буде кандидатом на президента, в наступному році, Айзенгавер відповів, що він нікого не уповажнив вести за нього агітацію. У готелі, в якому замешкав Айзенгавер, явився на відвідини між ін. голова Верховного Суду Зл. Держав Фред М. Винсон і гол. до порадник Білого Дому Джордж Е. Аллен. Про Винсона говорять, що він мав би стати кандидатом на президента від Демократичної партії.

СЕНАТОР ФЕРГЮСОН ПРО НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ

Дітройт. — Минулої неділі головним промовцем на Листопадовім Святі, влаштованім Філією Українського Конгресового Комітету в Дітройті в Українськім Народнім Домі, був сенатор Гомер Фергюсон, республіканець з Мішиген. Сенатор Фергюсон присвятив більшу частину своєї промови боротьбі українського народу за незалежність, почавши від гетьмана Мазепи аж по найновішу добу, коли відродилася на українських землях давня українська держава. Сенатор згадував про сучасний стан в Україні та боротьбу УПА, додаючи, що вівдідуючи Европу він мав нагоду зустріти бійців УПА, а теж розмовляти з українськими скитальцями. А до Константинополя прибув якраз тоді, коли в Дарданелях вискочили з совєтського корабля в море два українські моряки, щоб так вирятуватись з большевицького пекла. При кінці сенатор Фергюсон підкреслив, що українська справа є ключевою в боротьбі проти російського імперіялізму. Українську державну незалежність, говорив сенатор, повинні Злучені Держави підтримати і він певен, що вони її підтримають.

ПРОФ. ЛЕМКІН ВИСТУПИТЬ НА УКРАЇНСЬКІЙ МАНІФЕСТАЦІЇ

АВТОР КОНВЕНЦІЇ НАРОДОВБИВСТВА ДОРАДЖУЄ НЕГАЙНУ АКЦІЮ

Ню Йорк. — Д-р Р. Лемкін, професор права в Єйльському университеті та автор тексту ухваленої Об'єднаними Націями міжнародної конвенції проти народовбивства, дав свою згоду виступити на великій українській маніфестації в Мангеттен Сентер в Ню Йорку в найближчу неділю, якщо тільки йому дозволить на це час. Професор Лемкін, справжній автор і піонер міжнародного закону проти найбільшого злочину в історії людства — народовбивства, є в дорозі на сесію Генеральної Асамблеї в Парижі та хвилево зупинився в Ню Йорку. Якщо б залишиться тут до неділі, він радо виступив би на українській маніфестації та з'ясував би необхідність дальшої акції, щоб ухвалену вже конвенцію перемінити в дійсний міжнародний закон і застосувати його проти найбільшого народовбивника і міжнародного злочинця — Совєтського Союзу. В розмові з Редакцією „Свободи" проф. Лемкін висловив думку, що поодинокі американські групи, зокрема такі, як Український Конгресовий Комітет та американсько-українське громадянство можуть в цьому відношенні багато допомогти, як закликатимуть Генеральну Асамблею Об'єднаних Націй на теперішній сесії в Парижі, щоб вона „виконала свій обов'язок та застосувала міжнародній закон проти народовбивства законно проти Каїна народів — Совєтського Союзу", додаючи, що „кожний день проволоки в цій справі є потуранням злочинові". Треба сподіватись, що американсько-український загал метрополітальної округи масово візьме участь в цій маніфестації, щоб тисячами своїх голосів підкреслити цю резолюцію, щоб буде негайно вислана Генеральній Асамблеї ОН в Парижі.

В ПАРИЖІ ПОЧИНАЄТЬСЯ СЕСІЯ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

АМЕРИКА ВИСТУПИТЬ З НОВОЮ ПРОГРАМОЮ КОНТРОЛІ ЗБРОЇ І ОЗБРОЄННЯ

Париж, 6. листопада. — Сьогодні тут почнається шоста звичайна сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, маючи на своєму порядку нарад запропонованих 58 головних і 10 додаткових справ. Вже вчора, напередодні відкриття сесії, з добре поінформованих джерел повідомлено, що Злучені Держави виступлять на цій сесії з далекойдучою мировою програмою, пропонуючи насамперед точну перевірку теперішнього стану і дальшу контролю зброї та зброєння в світі, включно з атомовою бомбою. Кожна країна мала б обов'язок передати Об'єднаним Націям точне звідомлення про стан свого озброєння. Ці звіти мала б розглянути окрема комісія, що мала б право перевіряти вірність і точність звітів на місцях в поодиноких країнах. Ці американські пропозиції мали б бути головним предметом нарад на теперішній сесії, шостій з черги і вже другій в Парижі. Американську мирову акцію на теперішній сесії мав би почати президент Труман у своєму зверненні до американського народу, яке він виголосить завтра по радіо. В своїй промові він, правдоподібно, подасть тільки загальні напрямні, „що їх опісля доповнить подрібними державний секретар Дін Ачесон в своїй промові на сесії Генеральної Асамблеї в четвер. Рішення, щоб атомову бомбу включити в загальну контролю зброї, є основною зміною в американській політиці, бо раніше Злучені Держави були проти цього. Ані американські ані інші дипломати не мають надій, щоб ця пропозиція могла бути ухвалена, бо Совєтський Союз ніколи не погодиться на те, щоб будь-яка міжнародна комісія мала право заглянути за залізну заслону та перевірити, що там діється. Тому теж американську акцію вважається радше за намагання відібрати Совєтам один з головних аргументів їхньої пропаганди. Британський секретар закордонних справ Ентоні Іден вже заповів, що Британія піддержуватиме американські пропозиції. Французький міністер закордонних справ Роберт Шуман, маючи на увазі американську акцію, заповів „сенсаційний розвиток" на теперішній сесії Генеральної Асамблеї.

ПЕРЕДБАЧУВАНІ АМЕРИКАНСЬКІ ПРОПОЗИЦІЇ НА СЕСІЇ О. Н.

Париж. — Напередодні відкриття шостої сесії Генеральної Асамблеї ОН в Парижі в поінформованих дипломатичних колах передбачувано такі чотири головні пункти в заповідженій великій новій американській мировій програмі: 1. Основною передумовою відпруження на Далекому Сході є замирення в Кореї; 2. Для забезпечення Південної Кореї перед можливим повторенням комуністичної агресії, Генеральна Асамблея повинна створити додатковий апарат, для здійснення нового „пляну Ачесона", який даватиме Генеральній Асамблеї право рекомендувати поодиноким своїм членам вжиття збройної сили проти агресії, коли б Рада Безпеки не могла виконати такої своєї повинности через „вето" одного з її постійних членів; 3. Переведення в життя „скріпленого" пляну міжнародної контролі атомової енергії, що базується на відомому пляні Баруха; невідомо тільки, що Америка розуміє під цим „скріпленням" того пляну; 4. Злучені Держави вважають, що виконання цих трьох перших передумов уможливить Об'єднаним Націям поробити дальші конкретні заходи в справі роззброєння, що мало б початися від звіту кожної країни про стан її теперішнього озброєння та від створення окремої комісії, яка мала б право на місцях перевірити ці звіти.

ПОРЯДОК НАРАД ТЕПЕРІШНЬОЇ СЕСІЇ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ

Париж. — Шоста сесія Генеральної Асамблеї, що починається сьогодні в Парижі, має на своїм порядку нарад усіх 58 головних і 10 додаткових справ. 15 перших справ — це відкриття, вибір президії, верифікації, вибір комісій, вибір трьох нових членів Ради Безпеки і шістьох членів Економічної Ради, звіти і подібні формальності. На властивому порядку нарад є між іншим: міжнародна контроля атомової енергії; проблема незалежности Кореї; загроза для Греції; справа Лібії; загроза в Азії; справа Палестини; допомога в розвитку відсталих країн; міжнародний договір в справі людських прав; справа втікачів і безпедержавних, справа міжнародного права та цілий ряд інших більших і менших проблем міжнародного порядку.

ЧЕРВОНІ ВІДКИНУЛИ АЛІЯНТСЬКИЙ ПЛЯН ПРИСПІШЕННЯ ПЕРЕГОВОРІВ В КОРЕЇ

Токіо, 6. листопада. — Комуністична делегація на мирових переговорах в Панмунджом в Кореї відкинула сьогодні ще один аліянтський плян для приспішення переговорів. Аліянти пропонували, щоби суперечну справу демаркаційної лінії, яку безуспішно намагаються розв'язати військові підкомісії обох делегацій, відложити на дальший плян та продовжувати наради повних делегацій над іншими проблемами, що мали б бути передумовою перемир'я на фронті. Комуністи обстоюють, щоби насамперед вирішити справу демаркаційної лінії й щойно тоді продовжувати дальші наради. — Справа демаркаційної лінії опинилася на „мертвій точці" після того, як аліянти й комуністи не могли погодитися по якому боці тої лінії мав би бути район міста Каесонг, до якого мають претенсії комуністи, але якого не хочуть їм відати аліянти, вважаючи це місто „воротами" до південнокорейської столиці. Після сьогоднішних нарад голова аліянтської військової підкомісії, ген. Г. І. Годес, заявив, що запропоновані аліянтами відложення справи демаркаційної лінії на деякий час та перехід до інших справ є „єдиною мудрою розв'язкою в теперішньому часі". Він додав, що комуністи на це не погоджуються, але ще теж не дали дефінітивної відповіді. Дальші наради комісій відложено до наступного дня, щоб дати комуністам час і можність основніше обміркувати аліянтську пропозицію.

● **Іранський уряд повідомив,** що сьогодні має бути підписаний іраньсько-совєтський договір для упорядкування кількох прикордонних спорів між обома країнами. В повідомленні не подано жадних конкретніших вияснень.

ОДНА ЧЕРВОНА ДИВІЗІЯ ПРОДОВЖУЄ НАСТУП НА ЗАХІДНОМУ ФРОНТІ В КОРЕЇ

Токіо. — Червоні війська в Кореї вже другий день продовжують наступ на аліянтські позиції на західному секторі фронту між Кіонгчон і Каесонг. В наступі бере участь одна дивізія і її піддержують танки та артилерія. Аліянтське командування не припускає, — щоб це був початок нового генерального наступу, вважаючи це радше за тактичний „обмежений наступ", подібний до тих, що їх раніше переводили аліянти на центральному і східному секторах фронту. В дотеперішніх атаках червоним пощастило здобути і вдержати дві аліянтські позиції. Натомість на східному секторі фронту аліянти зі свого боку перевели кілька успішних атак, здобуваючи терен та завдаючи ворогові великих втрат. На інших ділянках приходило тільки до припадкових сутичок між патрульними відділами. — Низку успішних атак на ворожі воєнні об'єкти в запіллі виконала аліянтська авіяція.

АЛІЯНТИ ПЕРЕДАЛИ О.Н. СПРАВУ ГОЛОСУВАННЯ В НІМЕЧЧИНІ

Париж. — Злучені Держави, Британія і Франція звернулись до Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй з пропозицією, щоб вона встановила міжнародну комісію, яка перевірила б можливості переведення вільних виборів в цілій Німеччині. Три західні великодержави передали в цій справі спільну ноту генеральному секретареві ОН, Тригве Лі, прохаючи, щоб він передав цю справу на порядок нарад Генеральної Асамблеї. Вмішчасі, державний секретар Ачесон обговорював німецькі проблеми з американським високим комісарем для німеччини Джаном Дж. Мек Клоєм, та з керівником німецьких справ в державному департаменті, Генрі Байродом. Вже раніше Ачесон відбув в цих справах наради з британським секретарем закордонних справ Іденом, а в четвер вони оба відбудуть ще наради з французьким міністром закордонних справ, Робертом Шуманом. — Прохаючи поставити справу голосування в Німеччині на порядок нарад Генеральної Асамблеї, західні великодержави назвали цю справу „важливою і наглою".

В СВІТІ

● **Мирову нагороду Нобля на цей рік** признано анти-комуністичному провідникові французького робітництва Деонові Жуо, якому завдячується рятунок французьких робітничих організацій та робітників від комуністичної пошесті. Жуо є у Франції головним об'єктом нападів комуністичної пропаганди. Він є членом Виконавчого Комітету антикомуністичної Міжнародної Конфедерації Вільних Профспілок.

● **Комуно-чеську делегацію на теперішній сесії Генеральної Асамблеї ОН** в Парижі очолює жінка Гертруда Секанінова, що є заступницею міністра закордонних справ в комуно-чеському уряді.

● **Південно-корейський премієр** Чанг заповів, що його країна звернеться до Генеральної Асамблеї на теперішній сесії в Парижі з проханням прийняти її до Об'єднаних Націй.

● **Командування американських** військ в Европі заповіло, що стаціонована в Німеччині Четверта Дивізія в найближчому часі почне вишкіл в атомовій війні.

АМЕРИКА ЗАКИДАЄ РОСІЇ ЗАЛЯКУВАННЯ ТУРЕЧЧИНИ

Вашингтон. — Департамент стейту висловлює на останню ноту Совєтів до Туреччини, у якій Москва попереджає, що її інтереси будуть порушені, коли Туреччина візьме участь у Північно-Атлантійському Пакті. Америка каже на це, ро Росія найперше представляє фальшиво цілі того пакту, а водночас закидає Москві залякування Туреччини в її намірі приступити до Північно-Атлантійського Пакту. Відповідний комунікат проголосив пресовий урядовець департаменту стейту Майкел Дж. МекДермот. Він каже, що невідомо, яке становище займе в цій справі Туреччина. Після того наспіли вісті з Анкари, що Туреччина відповідь Москві, що Анкара має на цілі тільки збереження миру.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exxcept Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday'sissue (the Ukrainian Weakly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$ 2.00	Six months	$ 2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДОВКОЛА АЙЗЕНГАВЕРА

Уся преса розписується широко про прибуття до Америки ген. Двайта Д. Айзенгавера, покликаного несподівано президентом Труманом з Европи. Така подія могла б навіть спричинити переполох, бо ж ген. Айзенгавер є верховний командант Аліянтських сил в Европі, призначених на оборону Заходу перед совєтським нападом. Але, на диво, особливого зацікавлення його військовою місією нема, хоча сам він виразно підкреслив, що прибув виключно у військових справах, хоча на аеродромі вітали його тільки найвищі військові особистості та хоча він перші свої конференції відбув з Пентаґоном. Не зважаючи на те далі пишуть і говорять про ген. Айзенгавера не як військового, а як евентуального кандидата на президента держави, а це вже політика. Що більше, навіть виключають таку можливість, щоб президент Труман не торкнувся у своїх розмовах з ген. Айзенгавером політичних справ і не запитав його, як стоїть справа з його президентською кандидатурою. Тільки ті, що стоять ближче президента, представляють цю справу дещо інакше. Вони заявляють, що все це вже давно вирішене між Труманом і Айзенгавером і тепер тільки питання, коли це подати до загального відома.

Як би не було, такий стан довго тривати не може. Чи ген. Айзенгавер кандидуватиме на президента, чи ні, він є сьогодні дуже впливова особа у військовому й політичному розумінні. Зокрема така сама особа він і в Европі, і там він тепер потрібніший ніж в Америці. Так дивиться на нього цілий вільний світ, який він зумів зорганізувати до спільної оборонної акції. Як знаємо, погодити цей світ у цій важливій справі було дуже важко, але Айзенгаверові це вдалось.

Айзенгавер добре знає свою ціну. Його, як найпопулярнішу нині в Америці особу поставилаб цілком певно кандидатом на президента як Демократична, так і Республіканська партія. Свого часу сам президент Труман заявив, що він підтримав би Айзенгавера на кожне становище, яке він тільки захотів би мати. Та від цього часу дещо змінилось і покищо виглядає так, що Труман готовий бути кандидатом на поновний вибір президентом. Якщо з Республіканської партії його контр-кандидатом був би сенатор Тефт, тоді його вигляди були б кращі, але зате гірші, коли б замість Тефта кандидував ген. Айзенгавер.

Це справи назагал внутрішні, чисто американські. Але тому, що Злучені Держави стоять у проводі змагань вільного світу з совєтською аґресією, навіть і внутрішні американські справи набирають ширшого значення, зокрема тоді, коли йдеться про голову держави, та ще голову з такими широкими правами, які визнає американська конституція президентові. В таких обставинах інтереси Америки та її союзників вимагають, щоб не витрачувати надто багато енерґії на різні спекуляції щодо того, хто буде в рядах кандидатів на будучого президента. Хоч дехто думає, що сенатор Тефт поспішився із зголошенням своєї кандидатури, то — на нашу думку — він поступив розумно, бо тим приспішив вияснення і щодо кандидатури Айзенгавера, яке необхідне.

Проте нема ніякого сумніву, що в Петаґоні менше цікавились кандидатурою Айзенгавера на президента, а більше його військовими завданнями, спільною оборонною армією вільних країн та озброєнням, кошти якого довели вже до поважних криз у деяких країнах, як от в Англії.

ГОЛОВИ ПАРТІЙ

Недавно повідомлено, що голова Республіканської партії Гай Дж. Ґабрієлсон буде одним з головних американських промовців на великій українській маніфестації проти російського імперіялізму, що відбудеться вже в найближчу неділю, 11-го листопада, в год. 2-гій після полудня в Мангеттен Сентер в Ню Йорку. Це дає добру нагоду пригадати значення, працю і впливи голов Демократичної і Республіканської партій у Вашинґтоні, тим більше, що їхні ролі набирають тепер великої ваги з огляду на вибори президента країни в листопаді наступного року.

Головою Республіканської партії є — як згадано — Гай Дж. Ґабрієлсон, а головою Демократичної партії — Френк Е. МкКінні, що прийшов на місце Вільяма М. Бойла, молодшого. Які головні завдання голови одної чи другої партії?

Голова урядової партії, в нашому випадку Демократичної, має трудні завдання. Він є своєрідним посередником і зв'язковим між урядом і публікою, згуртованою навколо партії. Він насамперед дбає, щоб на урядові посади були призначувані такі особи, що для партії можуть принести найбільше користи при найближчих виборах. Він влаштовує зустрічі з демократичними сенаторами і конґресменами, інтервіює в справі „джабів" для поодиноких осіб, безнастанно приймає відвідувачів, інтервеніює в безлічі всіляких більших і дрібних справ, є в постійному контакті з керівниками стейтових і менших відділів партії та керує цілим партійним апаратом, включно із збіркою фондів на найближчу виборчу кампанію. Немає сумніву, що голова партії має великий голос та вплив на укладання кожночасної політики головно у внутрішніх справах, як теж і в закордонних.

Завдання і функції голови Республіканської партії, в цьому випадку Г. Дж. Ґабрієлсона, промову якого почуємо на українській маніфестації в Ню Йорку найближчої неділі, подібні до завдань голови Демократичної партії, хоча дещо трудніші і більше скомпліковані. Це насамперед тому, що він не розпоряджає жадними „джабами", якими міг би нагороджувати ревних членів партії. Проте ніхто не знає, чи він їх не матиме після кожночасних „наступних виборів", в яких обидві партії мають однакові можливості добитись перемоги та прийти до влади.

У Вашинґтоні Ґабрієлсон є одною з центральних політичних осіб. Щодо його впливів — думки поділені. Одні вважають, що він, як голова опозиційної партії, не може мати таких впливів, як голова Демократичної партії, але інші думають інакше, вважаючи, що демократичний уряд більше прислухується думці республіканського голови ніж свого власного, щоб не стягнути на себе докору, що він не є „фер" у відношенні до опозиції. В закордонних справах впливи голов обох партій є тепер однакові, бо обі партії ведуть і виступають спільно в цій політиці.

Сам Ґабрієлсон має тепер 60 років та походить з Айови. Закінчивши правничі студії на Гарвардському університеті, він з великим успіхом вів свою адвокатську канцелярію в Ню Йорку, опісля перейшов в індустрію. Свої перші політичні кроки робив в Ню Джерзі, де вже в 1944 році був вибраний членом Краєвого Комітету. В останніх виборах на президента він піддержував кандидатуру сенатора Роберта Тефта. Після виборів критика безуспішної кампанії губернатора Дюї причинилася до того, що Ґабрієлсона іменовано головою Республіканської партії. За свою працю в партії, яку він виконує три дні в тижні, не бере жадної винагороди, маючи фінансове забезпечення з своєї промислової компанії Кертедж Гайдрокол, та з своєї адвокатської канцелярії. Його виступ на українській маніфестації в Ню Йорку буде замітною подією не тільки в українському, але й загальноамериканському житті.

На переломі переселенчої акції

Після закінчення воєнних дій другої світової війни виринула проблема, якої не знали попередні війни. Це була проблема так званих втікачів, чи скитальців, яких у передвоєнних межах самої Німеччини начислено тоді до десяти мільйонів. Справа тих „переміщених осіб" — „Дісплейсед Персонс", як їх офіційно назвав американський сенат, стала міжнародною проблемою. Виринуло негайно питання безпосередньої допомоги цій великій масі людей. За участю майже всіх держав світу створено міжнародну організацію для допомоги цим жертвам війни при Об'єднаних Націях т. зв. Юнайтед Нейшенс Риліф енд Рігабілітейшен Адміністрейшен. Всім вкитальцям добре відома велика матеріяльна допомога цієї установи, як теж її намагання допомогти цій великій людській масі повернутись назад на свої старі місця поселення.

Але — як сказано — ця важлива проблема виринула на міжнародному форумі після закінчення воєнних дій другої світової війни, яка насправді ще не покінчена, і це зумовило специфічний характер цієї проблеми. З уваги на те, що в тій великій масі „переміщених" були різні категорії людей; і тих насильно вивезених німецькою господарською політикою; і тих, які втікали перед жахом фронтів; і тих, які з політичних мотивів воліли навіть націоналістичну диктатуру Німеччини від совєтського терору; і тих, які почерез Німеччину шукали контакту з західно-демократичним світом; і врешті мільйони тих, яких зарахували, чи вони самі себе рахували до німецького народу з уваги на своє німецьке етнічне походження і які мусіли залишити свої колонізаційні пости разом із своєю подоланою армією, — справа розв'язки цієї проблеми не була проста, ні легка. Найпростіша справа була з тими, яким вистачало допомогти переселитись назад на свої давні місця поселення. Але залишилось багато таких, які цієї розв'язки не прийняли. Табори, які створено для тимчасового приміщення цієї маси людей не лише не опорожнювались, але постійно наповнювались щораз новими пришельцями. Одну міжнародну організацію замінила друга і ця нова поставила справу скитальців в іншій площині; коли не можна їх переселити на старі місця поселення, тоді треба відкрити для них нові. Відкрились можливості еміґрації до західньо-европейських, згодом і до заокеанських для соток тисяч впхнутих у мізерне животіння таборян.

Спершу Англія, Бельгія і Франція, а потім далека Арґентина, Бразилія, Чілє, навіть Австралія і Нова Зеляндія відкрили свої кордони для цих нужденних людей. Не відмовилась від цього роду допомоги цим жертвам війни теж і Америка, яка в допомоговій акції скитальцям вела домінуючий перед. Законом з 1948 р. американський Конґрес дозволив прийняти до Злучених Держав 341 тисяч скитальців та ще й перевести їх фінансовими засобами міжнародної організації допомоги втікачам — Інтернешенел Рефюджі Орґанізейшен. І поплили кораблі, які безперервно перевозили й перевозять тисячі вигнанців різних національностей і релігій, різних станів і віку в цю багату і щасливу країну, яка стала азилем демократичної думки і прапором боротьби всього демократичного світу — проти всіх родів диктатур: національних і клясових, червоних і брунатних.

Стоїмо саме на переломі переселенчої діяльности американської держави. Континґент, ухвалений американським Конґресом для скитальців, вичерпався. Вже з кінцем 31 липня 1951 р. так звана Ді Пі Комісія, створена спеціяльно для нової іміґраційної акції З. Д. А., — перестала приймати нові завірення на переселення скитальців з Німеччини, Австрії й Італії. До кінця року повинна бути закінчена сама акція переселення жертв останньої війни.

Але з закінченням цієї акції переселення скитальців — не закінчується уся переселенча акція. Ще в 1950 р. американський Конґрес ухвалив прийняти до ЗДА 54,744 особи етнічно німецького походження, чи, як їх прозвала Гітлерівська Німеччина, „фолксдойче". На основі цього закону вже видано 16 тисяч віз для того роду німців, а 5 тисяч їх уже переселилось до ЗДА. З цією акцією зв'язана певна політична пропаґанда. Новоприбуваючих на цю квоту іміґрантів уже не називають „жертвами війни", але просто втікачами з-поза залізної заслони. Недавно прибув до порту в Ню Йорку корабель з великою групою цих нових іміґрантів і їм назустріч вийшли представники ДіПі Комісії, американського уряду і навіть у власній особі асистент Президента Трумана Джозеф Фіні з одної сторони — і представники різних американсько - німецьких організацій з другої та й і створили їм маніфестаційне прийняття, в якому брали участь ще й дві оркестри. Голова ДіПі Комісії Джосеф Ґібсон назвав у своїй промові цей день днем незалежности для нових пришельців і закликав усіх громадян ЗДА допомогти цій Комісії в акції переселення цієї нової категорії втікачів.

„Ці втікачі — говорив у промові Ґібсон — це головні вороги комунізму. Всі вони були придавлені вагою залізної заслони у своїх країнах і для них комунізм значить щось далеко більше ніж фраза в газеті."

Але у цій акції звернено увагу не лише на політичні мотиви. Справа перенаселення Европи стала актуальною і важливою. 12 мільйонів утікачів у західних районах Німеччини — це велика проблема. Та вона тим більша, коли зважити перенаселення німецьких теренів, де на просторі, рівному стейтам Індіяна, Огайо й Айова, живе 52 мільйони людей. — Проблема ця одначе постійно росте, коли зважити факт, що кожного місяця втікає крізь залізну заслону на захід від червоної диктатури 13 тисяч осіб.

Це такі загальні актуалії великої переселенчої проблеми. Для нас і для нашої переселенчої акції важливе те, що акція переселення на основі закону про прийняття так зв. „ДіПі" до ЗДА для українських скитальців закінчується. Ще до кінця цього року приїде деяка скількість наших людей, які вже мають ашуранси і на цьому цей період переселення для нас закінчений. Але знову треба сказати: не закінчується на цьому сама переселенча акція і для нас. Ще й тепер є змога виставити ашуранс для деяких категорій людей, а саме: для дітей, які були на ашурансах батьків, а тепер покінчили 21 років життя і потребують самостійних ашурансів; для новонароджених дітей, для осіб, які вже мали ашуранси, але з якихось причин були відложені, відкинені або невловимі через зміну адрес; для мужів, чи жінок. Крім цього можна ще виставити ашуранси для так званих „поворотців", значить тих скитальців, які колись виїхали на континґентові роботи до Бельгії і звідтам повернулись. Справа тих поворотців є обмежена датою 1. червня 1951 р.; значить: хто повернувся до Німеччини перед тією датою, той може використати допомогу ІРО при переселенні.

Крім тих можливостей переселення для скитальців у Німеччині є тепер змога виставляти ашуранси для скитальців в інших країнах, головно в Англії і Бельгії. І знову ж: в Англії користає з допомоги ІРО при переселенні той, кому не проминуло ще 3 роки побуту його в тій країні. В Бельгії нема тих обмежень і акція переселення триватиме до 30 червня 1954 р. з тим одначе застереженням, що після ліквідації ІРО за переїзд треба буде платити самим іміґрантам або їхнім спонсорам.

Окремою проблемою в нашій переселенчій акції є справа переселення колишніх вояків дивізії „Галичина". У висліді великої акції, яку вів ЗУАДК, досягнено, що американський уряд згодився прийняти цих людей до ЗДА. Останніми днями ЗУАДК зумів успішно закінчити полагодження справи переселення наших дивізійників. На особисту інтервенцію екзекутивного директора ЗУАДК д-ра Володимира Галана, головний директор ІРО п. Кінзлі повідомив його каблеґрамою, що ІРО надає право ДіПі для усіх колишніх членів Дивізії „Галичина". В цей спосіб всі ті дивізійники, які мають ашуранси і ждуть на переселення, зможуть в короткій майбутності прибути до ЗДА.

Та й на цьому не замикаються можливости іміґрації. — Афідевіти, які завжди були актуальні при переселенні до ЗДА, діють і тепер. Теж і число афідевітів збільшилося і з покінченням акції, переселення на основу ашурансів ще більше зросте. Вони мають засто-

(Закінчення на стороні 3)

Україна в Організації Об'єднаних Націй

(З приводі Сесії ОН в Парижі)

6 листопада відкривається сесія ОН. На цій сесії будуть присутні теж „представники України": п. Барановський та інші його товариші. Старого Мануїльського вже не турбують такими дорученнями. Може статися, що Мануїльський буде делеґований „репрезентувати" в ОН котрусь державу — сателіта, подібно до місії маршала Рокосовського в Польщі. Московські володарі мають буйну фантазію . . .

Дехто з українців — некомуністів тішиться, що, мовляв, Об'єднані Нації „визнали" Україну. Тому треба пригадати, як і хто вводив Совєтську Україну до Об'єднаних Націй. Про це подав інформацію з Вашинґтону відомий журналіст І. Д. Левін ще 30 червня 1945 р. Левін писав:

„Сталін знайшов нагоду, при закінченні одного засідання, для розмови з Рувелтом (у Ялті), коли інші американські делеґати, з виїмком одного залишили залю. Цим виїмком був Елджер Гісс, помічник директора бюра для особливих політичних справ Державного Департаменту. При допомозі совєтського перекладача і в неприсутності урядового американського перекладача Сталін примусив Рузвелта погодитися на допущення трьох совєтських голосів до світової організації, одного для Совєтського Союзу, другого для України і третього для Білоруської республіки. Президент, у присутності п. Гісса, при кінці дав уступку, зазначивши, що Злучені Держави Америки вимагали б три голоси для себе у Сан Франсіско. Коли президент трохи пізніше зійшовся з іншими американськими делеґатами і подав їм новину про своє приватне порозуміння з Сталіном, то це викликало здивування. Деякі делеґати робили докори президентові, боючися наслідків в Америці. Тихим голосом Рузвелт, тоді вже дуже хворий, відповів:

„Я знаю, я не повинен би був того робити. Але я був такий утомлений, коли вони на мене напали. Автім, це нічого не змінить".

Як бачимо з цих інформацій, не „засади Вилсона" чи подібні високі ідеали про волю і рівність народів рішили про допущення представників України до Об'єднаних Націй, а тільки бажання „батька народів" — Сталіна, який хотів мати в ОН більше комуністичних голосів.

Свою ролю дуже зручно грав Алджер Гісс, якого засуджено 1950 р. в Америці за кривоприсягу та про якого говорили свідки в час судової розправи як про комуністичного шпіона. Це він поміг Сталінові доказати Рузвелтові, щоб президент погодився на включення Совєтської України і Білорусії до ОН. Сталін мав рацію: в комуністичному хорі в ОН, на приказ Москви, співають комуністи-делеґати з України, з Білорусії. Їх голоси служать московському імперіялізмові.

Х. М.

Володимир Савченко.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ШТАБ НА ЕМІҐРАЦІЇ

(Присвячую св. пам'яті генерала В. Петрова).

3)

То тут, то там можна було бачити гуртки козацтва, що покурюють та оповідають, підкручуючи вуса, про різні випадки з часів боїв на Україні, чи з часів світової війни.

У калішевському таборі була ще й юнацька школа, яка підготовляла кадри молодих старшин.

Крім того начальник генерального штабу, генерал Петрів, зорганізував штабові курси для підготовки старшин до праці в таборах. За його часів було два випуски таких штабових старшин.

Недалеко від калішського табору був ще табір Щипюрський (км. 1½). Там перебувала за дротами VI-та стрілецька Січова дивізія. Командував нею генштабу генерал-хорунжий Безручко.

Використовуючи недалеке скупчення старшинства двох таборів, генерал Петрів влаштовував часом воєнну гру: рішалися тактичні задачі на мапах. Пам'ятаю, як генерал Петрів по-мистецьки керував цією воєнною грою. Він давав завдання двом групам старшин, що сиділи в різних кімнатах. Час-від-часу вносив додаткові завдання. Ситуація мінялася, віддавалися все нові й нові розпорядження і т. д. Витворювалася картина правдивого бою на фронті. Між іншим, живо пригадую, як незадовго перед першою світовою війною, в 1913 р. в штабі XIV корпусу в м. Любліні відбувалася воєнна гра. Керував нею командир XIV корпусу генерал Брусилов. Це той генерал, що в 1916 р. на південно-західньому фронті прорвав австрійський фронт. Я також брав тоді участь у воєнній грі. Коли тепер порівнюю провадження грою генерала Брусилова й генерала Петрова, то останній безумовно далеко перевищував того російського генерала в умінні провадити воєнну гру.

Допомагали в провадженні воєнної гри в таборі та розбору її такі особи: заступник начальника генерального штабу генштабу генерал-поручник Янушевський, генштабу генерал-хорунжий Кущ, я, як перший генерал-квартирмайстер та ще деякі генштабу старшини.

Отже, не вважаючи на несприятливі умови таборового життя за дротами — брак грошей, злиденні харчі — генеральний штаб невтомно працював над реорганізацією майбутньої армії. Покладені були старання, щоб все було своєчасно підготовлено, щоб при сприятливих умовах можна було перевести в життя за пляном, що його розробив генеральний штаб. Це на випадок, коли б Армія УНР із-за дротів опинилася на Україні. Малося на увазі не тільки поповнення по мобілізації існуючих частин, але й формування нових та забезпечення їх всім необхідним для провадження збройної боротьби.

Між іншим, були переглянуті статути та внесені потрібні поправки й доповнення, беручи під увагу досвід великої війни.

Під час перебування генерального штабу в калішському таборі до нього направляли начальників відділів, які брали участь в поході Юрка Тютюнника, а також для допиту повстанських ватажків, що переходили польський кордон. Всіх їх генерал Петрів направляв до мене. Після допиту їх всіх, урядовець канцелярії І-го генерал - квартирмейстерства передруковував ці акти на машинці. Таким робом при генеральному штабі зібралося багато цікавого історичного матеріялу про другий зимовий похід. Взагалі в генеральному штабі був великий історичний архів. Перед ліквідацією[5]) калішського табору цей архів був вивезений у безпечне для нього місце. Не знаю його долі під час другої світової війни.

[5]) Табор ліквідований літом 1924 року.

Спокійне ділове життя українських таборів одного весняного дня раптом було потрясене жахливою, загадковою подією. Сталася трагедія біля дротів Щипьорнського табору. Маю на увазі убивство генштабу полковника Отмарштайна, начальника повстанського штабу в другому Зимовому поході. Сталося це у ніч з 2-го на 3-те травня 1922 р.

Пригадую, як відкілясь несподівано приїхав до щипьорнського табору полковник Отмарштайн і зупинився у полковника Сушка, також учасника другого Зимового походу. За день-два до своєї трагічної смерти полковник Отмарштайн завітав до генерального штабу, з метою бачити генерала Петрова. Він заночував у генеральному штабі якраз у тій кімнаті, що й я. Переночувавши, він знову вернувся до щипьорнського табору, до полковника Сушка. А незабаром блискавкою долетіла до нашого калішського табору відомість, що генштабу полковника Отмарштайна забито за дротами біля щипьорнського табору.

Це сталося в часи мого очолювання 1-го генерал-квартирмейстерства. Генерал Петрів наказав мені піти до того табору й переконатися, чи ця чутка правдива, що я негайно й виконав.

Виявилось, що полковник Отмарштайн дійсно забитий револьверними кулями. Тієї нещасливої ночі полковник Сушко з генштабу полковником Отмарштайном вийшли з табору не через браму, де була варта, а через дірку в дротяній огорожі. Провівши трохи полковника Отмарштайна, полковник Сушко повернувся додому. Незабаром сталося це несамовите убивство. Звичайно, зараз же розпочалося слідство, але убивник і до цього часу залишився невиявленим. Ходили балачки на цю тему, робилися різні здогади, але на сто відсотків не можна їм вірити. Одно з певністю можна сказати, що смерть генштабу полковника Отмарштайна була потрібна одному із двох: — або полякам або большевикам. Між іншим, було відомо, що полковник Отмарштайн збирався виїхати до Румунії, бо перед першою світовою війною він жив у Басарабії, що в той час належала до російської імперії. Казали, що він збирався надрукувати якісь важливі документи. І цікаво, що злочинець чи злочинці взяли властиво тільки ті документи і більше нічого.

(Продовження буде).

ПОПЕРЕДИТИ СВІТ ПЕРЕД СТРАШНОЮ ЗАГРОЗОЮ ЧЕРВОНОГО І БІЛОГО РОСІЙСЬКОГО ІМПЕРІЯЛІЗМУ — ЦЕ НАША ПОВИННІСТЬ! ПІДНЕСТИ ГОЛОС В ОБОРОНІ І НА ДОПОМОГУ НАШИМ БРАТАМ В НЕРІВНІЙ БОРОТЬБІ ПРОТИ ТОГО ІМПЕРІЯЛІЗМУ В РІДНІЙ УКРАЇНІ — ЦЕ НАШ СВЯЩЕННИЙ ОБОВ'ЯЗОК! ПРИХОДЬТЕ ВСІ В НЕДІЛЮ 11. ТРАВНЯ В ГОД. 2. ПОПОЛУДНІ ДО МАНГЕТТЕН СЕНТЕР ПРИ 311 ВЕСТ 34. ВУЛИЦЯ НА УКРАЇНСЬКУ МАНІФЕСТАЦІЮ ПРОТИ РОСІЙСЬКОГО ІМПЕРІЯЛІЗМУ, В ОБОРОНІ АМЕРИКИ ТА ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ!

Д-р Семен Демидчук

ГРОМАДСЬКА ПРАЦЯ ПІД ЗНАКОМ ПЛЯНОВОСТИ

Найновіша масова українська еміґрація в Західню Европу перемінилася на масове розселення в заморські країни в рр 1947-51. Найбільша частина української духової еліти, яка, по волі чи по неволі, мусить перебрати на себе головну працю для забезпечення тривалости української національної ідеї, опинилася в Північній Америці, а найбільше її осіло в Злучених Державах. З української точки погляду виселення освіченої верстви поза кордони рідної країни це доба в житті нації.

З точки погляду української збірноти в Америці приїзд нової української іміґрації — це теж початок нової доби, бо це вже третя фаза в історії цієї іміґрації. Отже як з уваги на цілість української справи, так і з уваги на українську американську іміґрацію-громаду, можна погодитися на погляд, що приходить нова доба, до якої ледве чи хто в минулому готувався.

Ми, що перебуваємо в Америці з часів перед Першою й Другою світовими війнами, як також і наше тут роджене покоління, вважаємо себе американцями українського роду і з точки американських громадян звикли розглядати можливість громадської праці для добра української нації на підставі американських конституційних вольностей. Під цим оглядом ми йдемо слідами інших ґруп чужо-національного походження, які — йдучи тим шляхом — в багатьох випадках дали навіть початок до створення національно-державних організмів на їхніх колишніх рідних землях. Якщо б комусь з новоприбулих пощастило знайти інший практичний підхід до справи допомоги визвольним українським змаганням, то це можна тільки привітати. Одначе основна ціль такої праці завжди залишиться та сама: допомога визвольним змаганням рідного народу, з якого вийшла еміґрація.

Дві попередні фази української еміґрації й іміґрації в Америку, тобто: передвоєнна піонерсько-заробіткова і повоєнна поодинчо-втікацька виявляють що праця серед іміґрантів для збереження культурно-національної цілости української громади може йти безперервно впродовж цілого покоління, отже приблизно чверть сторіччя. Частинне поступове відновлювання іміґрації в минулому втримало життя і діяння української спільноти понад 60 років і створило вже деякі певні підстави для тривалої нової праці недавно прибулих культурних сил на далеко ширші розміри й у далеко різнородніших ділянках, ніж вона йшла досі. Свідомість цього дає підставу надіятися, що в майбутності можна розраховувати на добрі результати праці з уваги на велике число й різнородність ідейних сил.

У минулому майже кожний приїзд нової інтелектуальної сили був милевим стовпом на шляху громадської праці. Майже кожен важливіший крок таких діячів був реєстрований в газетах. Теперішня збірна сила культурного українського елементу виключає навіть можливість її прилюдного зареєстрування. Саме ствердження цього факту призводить нас до зрозуміння, що праця неохопленої кількости різнородних ідейних сил повинна принести і без сумніву принесе — відповідні кількостеві й якостеві осяги.

Треба також узяти до уваги підставу існування деяких прошарків цієї іміґрації. Це перший раз в історії української громади в Америці найшли тут пристановище й працю фахові, економічно самостійні, професійні сили, як інженери, лікарі, ветеринарі, професори й деякі технічні сили. Крім того багато українських студентів записалися на професійні високі студії, а кількість давніх і свіжих іміґрантських дітей в середніх школах, з виглядами на наукові стипендії або й приватне чи особисте фінансування студій у високих школах (каледжах, університетах, політехніках, мистецьких школах і т. п.), така велика, що їх під пору не в силі охопити. Все те може впевнити українську громаду, що свідоме діяння американців українського роду може перевищити в майбутності всі наші теперішні сподівання.

У минулому можна було почути від новоприбулих освічених українців закид у формі запиту: „Чому піонери українського життя в Америці не склали якогось пляну — як не поселення, то хоч плянового зосередження — для українського загалу, щоб у майбутності громадська праця не формувалася на відруховім діянні, а на якійсь програмі й під свідомим проводом?" На це можна було почути відповідь: „А чи хто з відповідальних корифеїв у рідному краю подбав заздалегідь про висилання до Америки відповідно підготованих провідників з якимись плянами і з належним матеріяльним забезпеченням?" — Отже коли не було такого свідомого плянування в центрі українського життя, то треба хіба дивуватися, як загалом могло зродитися свідоме діяння на еміґрації, а з цим і такі надбання, які в теперішній момент існують.

Коли тепер в Америці опинився мозок української нації, то цей інтелект не тільки може, але й повинен подбати за складення пляну чи програми праці на американській базі на такий протяг часу, який можна б передбачити на підставі минулого й теперішнього діяння української спільноти в Америці. З кінцем поточного року приплив нових українських сил буде зупинений. Тому тепер настав час поставити питання: Чи залишити цю громаду і надалі її припадковому діянню, чи краще скласти якийсь плян праці з уваги на нову добу? Слідом вирине наступне питання: як раціонально використувати громадські сили, щоб була користь для нашої громади і для найголовніших наших цілей.

● **Тридцятиліття Українського Вільного Університету** минає цього року. Ця знаменна дата — є справжнє свято української вільної науки і культури. УВУ за тридцять років своєї діяльности виховав нові кадри висококваліфікованих українців та творив нові наукові цінності, зосередивши навколо себе найкращі українські наукові сили на еміґрації.

Ігор Соневицький

Тріюмф українського мистця

Остання пошта з Европи принесла нам найновіші вісті про незвичайні осяги нашого передового співака, Мирослава Старицького — Міро Скалі в зв'язку з його виступом дня 12 жовтня у світовій премієрі опери Бізе „Іван IV" в Великому Театрі в Бордо (Франція).

Мирослав Старицький (Міро Скаля)

Казали колись римляни „габен суа фата лібеллі" — книги мають нераз дивну історію. Це прислів'я можна б прикласти й до опери безсмертного французького композитора Бізе „Іван IV". Хоча вже в 25 році життя Жорж Бізе (1838-1875) виставив оперу „Ловці жемчугів", яка й досі не сходить з репертуару европейських сцен, хоч окрім того створив низку музичних творів, опер, сюіт, симфоній, увертюр, то одначе він не знайшов підчас свойого недовгого життя признання серед земляків: остання опера 37-літнього композитора „Кармен" провалилася на своїй прапремієрі, що безперечно мусіло спричинитися до передчасної смерти ґеніяльного композитора ще в тому самому році.

Оперу про царя Івана Грозного Бізе написав після „Ловців жемчуг" і її мали виставити 1857 р. в паризькій опері; йшли вже навіть проби, одначе до вистави не дійшло з політичних міркувань. Саме в тому році цар Олександер II приїхав з візитою до Парижа до імператора Наполеона III. Хоча автори лібретта Лєруа і Тріянон не підібрали до свойого тексту таких моментів з життя Івана Лютого, які могли б влучно схарактеризувати цю жорстоку історичну постать та закінчили свій текст з „гепі ендінг", проте оперу визнано „неблагонадійною" і її знято з репертуару. Традиція передавала, що молодий композитор, роздратований цією невдачею, знищив увесь матеріял, і про оперу так і забули. Аж у році 1938 (в століття уродин Бізе) швайцарський музиколог Вайнґартнер віднайшов манускрипт в державній бібліотеці паризької консерваторії, а відомий сучасний французький композитор Анрі Бюссе впорядкував його, перевірив та дописав оркестрацію двох останніх картин, якої бракувало; партитуру видано тоді в Парижі з французьким і німецьким текстами. В 1944 р. берлінська державна опера підготовляла прапремієру твору Бізе. Знову вже йшли проби — і знову нові історичні події стали на перешкоді: в час кризи націонал-соціялістичної держави Гітлер закрив театри. Щойно в 1950 р. оперою зацікавився відомий французький артист та директор Великого Театру в Бордо Вонні — Марку і йому остаточно вдалося поставити оперу, що мала таку дивну історію.

Автори лібретта цієї опери, що складається з 4 актів в 6 картинах, взяли сюжет з історії московського царства, переносячи акцію в рік 1553. Авантюрничий і кровожадний цар Іван Лютий заганяється з своїми частинами у далекий Кавказ, у край черкесів. Там схоплює дочку князя. Її брат Ігор вирушає до Москви, щоб криваво пометитися за сестру. Така основа фабули.

Вистава світової премієри пов'язана з спеціяльною підготовкою. Дирекція пошукує найкращих виконавців, гідних імени великого композитора; адже перших креаторів відзначується в історії музики. Отож коли для ролі Ігоря, першого тенора, дирекція намітила чужинця, посипалися протести. Треба було зробити конкурс найкращих тенорів на французьких сценах — і переможцем з нього вийшов таки наш земляк. І справді Мирослав Старицький — Міро Скаля вив'язався з своєї ролі з честю. Мав незвичайний успіх, критика підкреслила його знаменитий голос, досконалу гру, мистецький смак і велику музикальність. Найбільша газета в Бордо „Ля нувель репюблік" пише: „Міро Скаля вивінував ролю Ігоря всіми даними, властивими цій постаті. Він знає мистецтво наростання і сили тону, не вдаючися ніколи до засобів брутальности. Його голосовий орган тенора має найчистіший метаоь без жодних домішок. Особливо він тріюмфував в другій дії.

У зв'язку з скрутною фінансовою ситуацією французьке міністерство під пресією організацій мистців заборонило театрам анґажувати чужинців. Довідуємося, що в останній хвилині воно зробило виняток для нашого мистця і дозволило йому надалі виступати на французьких сценах.

ДОПОВІДЬ П. ГОЛУБЕНКА ПРО В. СОСЮРУ В Л.-М. КЛ.

Ню Йорк. — В найближчу п'ятницю, 9-го листопада, Петро Голубенко матиме в Літературно-Мистецькому Клюбі доповідь про Володимира Сосюру, українського під-совєтського поета, що недавно стягнув на себе гнів Москви за вірш: „Любіть Україну". Доповідь відбудеться, як звичайно, в приміщенні Клюбу при 149 2-га евеню в год. 7:30 веч.

На переломі переселенчої акції

(Закінчення зі сторони 2)

сования не лише для тих, які не мали статусу Ді Пі, але можуть користати з них скитальці в Німеччині й Австрії, як теж і ті, які вже раз переселились до Франції, чи Англії, чи теж і до заокеанських країн, і — невдоволені з цього першого переселення — хочуть переїхати до ЗДА.

Близько до справ переселення стоїть для нашого суспільства теж справа залишенців в Европі. Перехід на німецьку економію, ліквідація допомоги ІРО стає для цих людей часто трагедією. Залишені в Европі люди — це в головній частині старці і хворі, які й тому залишились, що їм їхній вік, чи хвороба не дозволила еміґрувати. Допомога для них від нашої громади — це клич дня.

Але ці важливі справи не замикаються сьогоднішнім днем. Коли зважити й те, що світ йде до нового конфлікту і знову виринуть проблеми, які заскочили усіх з покінченням воєнних дій останньої війни, то перед усіма стоїть відвертою дальша проблема переселення і зв'язана з нею тісно проблема допомоги. Недавно на зборах нашої переселенчої і допомогової організації ЗУАДК, яка малими фондами поселила кільканадесять тисяч українських іміґрантів у ЗДА, один із американських достойників звернув увагу на потребу допомогово-переселенчої акції в майбутньому саме для нашого народу. Проблема Далекого Сходу вже й відкрила рубець потреби цієї майбутньої акції і вже — порівняно мале число нових втікачів з другого кінця світу скористало з допомоги ЗУАДКомітету в переселенні до ЗДА. Є нові листи і нові прохання допомоги з самого центру нової китайської держави.

Та всі ті справи, якими для добра українського народу турбуються навіть не-українці, не зовсім ясні усій нашій громаді. Останні збори ЗУАДКомітету, який доконав історичного діла не лише в обсягу українського суспільства, але й у загально- американському маштабі, показують, що наша громада не зовсім розуміє усі ці проблеми. З виступів на тих зборах представників нової іміґрації можна було набрати переконання, що багато з них не зуміли оцінити великого діла, якого доконала давня іміґрація. Відчувалася партійність, груповість, нетолерантність. Пора уже пристосувати повагу до поважних проблем і займатись ними з повною відповідальністю не лише перед теперішнім нашим сумлінням, але й перед майбутнім.

Т.

НАШ КУЛЬТУРНИЙ РЕФЕРЕНДУМ

Проголошуємо дальшу листу тих, які своїм замовленням на новий суспільний тижневик літератури, мистецтва і культури, що має появлятися як недільне видання „Свободи" від початку наступного року, виявили своє бажання піддержати наш суспільний культурний проґрес.

ЛИСТА Ч. 12.

Степовий Кость
Стоякевич Григорій
Тимчишин Іван
Ткаченко Михайло
Тот Андрій
Федорук Володимир
Хамуляк Михайло
Хоркавий Петро
Цегельник Омелян
Цибрівський Олег
Шарун Ірина
Щирба Ярослав
Юревич Володимир
Яремко Микола
Яримович Юрій
Ярош Ірина
Яців Петро
Андрушко Юрій
Базарко Наталія
Баранський Роман
Батрак Григорій
о. Бахталовський Євген
Бень Константин
Борисюк Мирослав
Бурий Тарас
Вацик Тадей
Венґльовський Степан
Веремчук Семен
Веприк Петро
Вибачинський Осип
Витвик Марія
Вільшанецький Ілько
Волошенюк М. Б.
Д-р Галич Василь
Гевко Василь
Герасименко Володимир
Гладун Осип
Гнатюк Михайло
Голик Володимир
Городиський Іван
Гриньків Володимир
Грицак Павло
Губчак Володимир
Ґелемей Теодор
Данило Андрій
Дубицький Іван
Сіна Михайло
Д-р Задурович Августин
Заполюх Іван
Капустинський Олександер
Каралюп Василь
Кецко Антін
Кіцай Роман
Ковшун М.
Коропецький Євген
Д-р Кос Роман
Кравс Ярослав
Кривень Станислав
Крицталь Михайло
Круцько Зенон
Кузів Василь
Куликівський Микола
Кульчицький Лев В. Д.
о. Лящук Микола
Лисняк Роман
Литвиненко Сергій
Ліщинська Віра
Лобур Іван
Лукашевич Іван
Маґдяк Степан
Маковійчук Анатолій
Маланяк Антін
Марак Омелян
Маруненко Оленя
Марценюк Харитон
Міляновський Петро
Мурин Г.
Николишин Андрій
Онисько Микола
Оришкевич Тадей
Прасіцький Микола
Примак Мирон
Проців Юрій
Рабарський Василь
Ревюк Володимир
Д-р Розгін Василь
Ройовський Андрій
Романко Микола
Рубан Павло
Савчинський Леонід
Сердюк Володимир
Сисин Лесьо
Д-р Соневицький Михайло
Співак Мирон
Стахнів Роман
Турчинський Петро
Федчишин Іван.

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ І СПІВВЛАСНИКАМИ 12-ТИ МІЛЬЙОНОВОГО МАЙНА ОРГАНІЗАЦІЇ

ПОДЯКА

Високоповажний Пане Редакторе!

У зв'язку з припиненням існування ТЕАТРУ-СТУДІЇ, прохаємо Вас не відмовити надрукувати цього нашого листа, який вважаємо за єдиний засіб публічно висловити нашу подяку керівникові Театру-Студії і нашим Учителям — реж. Олімпії Добровольській і реж. Йосипові Гірнякові.

Шановні і Дорогі Учителі!

Прийміть вислів нашої глибокої вдячности за ту творчу роботу, яку Ви провели над нами продовж шостирічного існування Театру-Студії. Ми найкраще знаємо, скільки енергії та знання і любови Ви вклали в неї. Студія була не тільки школою, де ми вчились акторського ремесла і любови до нього — це була для більшости з нас також кузня нашого світогляду, щодо якого Ви теж були найкращими зразками.

У Ваших особах ми мали театральних працівників, що можуть віддати все для українського театру без усяких особистих почестей і користей, майстрів мистецтва, що віддано працюють водночас для мистецтва, для молоді і для суспільства, не зважаючи на байдужість, а в окремих випадках навіть ворожість цього ж таки суспільства.

У своїй заяві Ви пишете, що з переїздом до Америки ми віддавали свій вільний час для Студії. Так, але це були хвилини, в яких ми могли після важкої фабричної праці віддатися тому, чого прагнули наші душі і до чого Ви нас поривали. — Цей американський період, як і все перебування в Студії, напевне залишаться найкращими хвилинами нашого життя. Для сучасної молоді та ще й на вигнанні таке щастя і така нагода належить до рідких винятків.

За все це Вам щира дяка!

Ми свідомі того, що ці кілька рядків не вирівняють рахунок.

Ми лишаємось Вашими боржниками.

Студійці:

М. Василик, М. Герус, В. Змій, Л. Крушельницька, І. Куліш, Л. Кукрицька, В. Кулій, В. Лисняк, Л. Л. Погребінська, Т. Позняківна, М. Руда.

(Ог.)

ПОВІДОМЛЕННЯ

З огляду на стан здоровя прошу у всіх Союзових справах адресувати до мене аж до відклику як слідує: William Zahayevich, 58 N.W. 45th St., Miami, Florida. Tel.: 89-7392

Василь Загаєвич
нотар і організатор УНС.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ЗАМОВЛЕННЯ НА НЕДІЛЬНЕ ВИДАННЯ „СВОБОДИ"

НОВИЙ ТИЖНЕВИК ЛІТЕРАТУРИ, МИСТЕЦТВА І КУЛЬТУРИ

Український Народний Союз, виконуючи постанову свого Головного Уряду, винесену на рекомендацію Редакції „Свободи" на річних нарадах в березні цього року, плянує почати з днем 1-го січня 1951-го року видавання недільного числа „Свободи", як окремого тижневика літератури, мистецтва і науки. Тижневик буде ілюстрований та виходитиме під редакцією окремої Колеґії, до участи в якій будуть запрошені найвидатніші українські культурні, мистецькі і наукові сили в цій країні і закордоном.

Передплату на тижневик встановлено дуже низьку, щоб тільки могти покрити найконечніші основні кошта видавництва. Вона виноситиме:

1. Для членів УНСоюзу і передплатників щоденника „Свобода": річно — $3.75; піврічно — $2.00; чвертьрічно —$1.25.

2. Для нечленів і непередплатників щоденника: річно — $5.00; піврічно — $2.75; чвертьрічно — $1.50.

Поодиноке число в продажу коштуватиме 12 центів.

Покищо — приймаються тільки самі замовлення, без грошей.

Тільки виповніть подане внизу зголошення, витніть його та перешліть на адресу „Свободи".

До: SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗАМОВЛЕННЯ

Прохаю зарахувати мене до передплатників тижневика літератури, мистецтва і культури, що має появитись як окреме недільне видання „Свободи" від початку 1952-го року. Передплату на тижневик зобов'язуюся вислати негайно, як він почне появлятися.

(Виповніть по-англійськи!)

Ім'я і прізвище ____________________

Адреса: ____________________
(№ & Street) (City) (State)

____

____________ ____________
(Date) (Signature)

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Укр. Нац. Запомогове Т-во Дністер, від. 361, повідомляє своїх членів, що місячні збори Т-ва відбудуться в суботу, 10. листопада, в год. 8-ій ввечорі, при 33 E. 7. вул., в Домівці Католицьких Ветеранів в Ню Йорку. З огляду на це, що збори будуть дуже важні, бо є справи, які згідно зі статутом не можуть бути полагоджені без більшого числа членів, тому проситься всіх членів прийти на час, та при тій нагоді вирівняти вкладки. — Управа Т-ва Дністер.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. листопада, в год. 2-ій пополудні, в парафіяльній галі, 45-47 Говп Евеню, Пасейк, Н. Дж. Просимо членів прийти на збори та вирівняти свої вкладки, бо по зборах треба мати замкнені книжки для контролі на річне засідання. — М. Філь, предс.; Г. Яськів, секр.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. — Збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, відбудуться 11. листопада, в год. 2. пополудні, в домі Лісного. — І. Шеґера, предс.; Л. Мартинчук, кас.; М. Лісний, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. — Тов. Зап. Січ, від. 325, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в пятницю, 9-го листопада, в 8-ій год. вечорі, в галі У. Н. Дому, 216 Grand St. Є важні справи до полагодження, а тому присутність всіх членів конечна.—В. Возняковський, предс.; М. Поврозник, кас.; П. Малицький, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 371, відбудуться в пятницю, 9. листопада, в год. 8. ввечорі, в Січовій Салі при 506 — 18th Ave. Проситься членів вирівняти свої залеглі вкладки цього місяця. — О. Паньків, предс.; П. Заблоцький, кас.; Ю. Баранюк, секр.

ЮТІКА, Н. Й. — Бр. св. Петра й Павла, від. 58, повідомляє своїх членів, що з огляду на Листопадову Академію, яка відбудеться 10-го листопада, місячні збори нашого відділу відбудуться тиждень пізніше, то є 17. листопада, точно в год. 6-ій ввечорі, в приміщенні церковної залі, 209 First St. В програмі дня: полагодження відділових справ та збірка членських вкладок. — Фалінський, предс.; В. Запаранюк, фін. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Василія, від. 339, відбудуться в суботу, 10. листопада, в год. 7. ввечорі, в домі Громади на Лавреенс вул. Просимо всіх членів, місцевих і позамісцевих, бути присутніми на зборах і вирівняти місячні вкладки та полагодити інші важні справи. — І. Жмутин, предс.; І. Сорока, кас.; А. Хромяк, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Бр. Сош. св. Духа, від. 237, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. листопада, в год. 2-ій пополудні, в У. Н. Домі. Проситься всіх прийти, бо є важні справи до полагодження. — Уряд.

ЕМБРИДЖ, ПА. — Подається до відома членам Бр. св. Василія Великого, від. 161, що чергові збори відбудуться в суботу, 10. листопада, в год. 7. ввечір, у власній салі. Проситься всіх членів, молодих і старих, численно прибути і вирішувати справи на зборах. Напоминається довгуючих членів вирівнювати свої залеглости. — Уряд.

СКРЕНТОН, ПА. — Тов. Над Збруча, від. 280, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. листопада, в год. 2. пополудні, в Укр. Гор. Клюбі, 608 Вест Лакавана Еве. Присутність членів є обовязкова, а зокрема довгуючі члени повинні вирівняти свої залеглости. — О. Запоточний, Р. Рубльовський.

КЛІВЛЕНД, О. — Дається до відома членам Тов. ім. І. Франка, від. 334, що місячні збори відбудуться 11. листопада в 1. год. пополудні в У. Н. Домі. Проситься членів прийти на ці збори, бо є важні справи до рішення. — М. Задерецький, пр.; С. Морозович, фін. сек.; І. Жук, рек. секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. листопада, точно 2. год. пополудні, в Громадськім Домі. Просимо ще раз, щоби всі як один були присутні. — В. Новак, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 220, відбудуться в суботу, 10. листопада, в год. 7:30 ввечорі, в галі під церквою при 50 і Paulina Sts. Проситься всіх членів бути присутними на зборах. Члени, що довгують, повинні вирівняти залеглі довги, тому, що з кінцем цего місяця замикається річні рахунки відділу. Хто з довжників не вирівняє довгу, буде суспендований. Г. Гарасим, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу, від. 292, подає до відома всім своїм членам, що місячні збори відбудуться в неділю ,11. листопада, в год. 1:30 пополудні, в галі У. Н. Дому, 4655 Martin і Michigan Ave. Проситься всіх, що мають платити, щоб прийшли на збори і заплатили вкладку. Хто хоче мати союзовий календар на рік 1952, хай замовить на зборах. Так само, хто хоче діставати з новим роком недільне число Свободи, хай подасть своє імя. Старайтеся приєднувати нових членів до відділу! — І. Форись, предс.; Т Гузиляк, кас.; П. Кізел, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 367, відбудуться в неділю, 11. листопада, в год. 1:30 пополудні, в церковній залі. Проситься всіх членів прибути конечно на збори, бо маємо важні справи до вирішення. Проситься женщин закупити Тов. відзнаки. — М. Сорохтей, предс.; М. Мельник, кас.; В. Попович, секр.

МОНЕСЕН, ПА. — Повідомляємо членів Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 338, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. листопада, в год. 1:30 пополудні, в українській галі на 2-ій вул., 213 Скунмекер Евеню. Проситься членів прийти і заплатити свою вкладку. — П. Янковський, предс.; П. Кудлик, кас.; М. Куць, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Бр. св. Петра й Павла, від. 102, відбудуться в неділю, 11. листопада, зараз по третій Сл. Божій в церковній галі, 2280 W. 7th. — Г. Голубець, предс.; В. Жук, кас.; М. Бобечко, секр.

CLEVELAND, O. — St. Mary Lodge, Branch 112, will hold a special meeting on Sunday, November 11, 1951, after the 2nd Mass in the St. Peter and Paul Church hall. All members are urged to attend to make final plans for our 40 year anniversary to be held on Sunday, November 18, 1951. — Eva Lalik, Pres.; Mary Fedak, Rec. Sec.; Rose Kupchik, Fin. Sec.; H. Prociw, Treas.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 10. листопада, в У. Н. Домі, 517 Галлет вул., точно в год. 7:30 ввечорі. Взивається все членство прийти на час. Прохаємо тих, що ще не є в Союзі, прийти на збори і вписатися в члени — Уряд.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. Запорозька Січ, від. 75, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться 11. листопада в год. 1. пополудні в У. Н. Домі, 4655 Мартин вул. Звертається увагу тим членам, що приходять рідко на збори, щоб цим разом зайшли та вирівняли свої залеглости, бо урядники приготовляють цілорічний звіт на наступні збори з діяльности та фінансів за 1951 рік. — Г .Ясінський.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє членів, що наші збори відбудуться в неділю, 11. листопада, в год. 1. попол., в Укр. Амер. Осередку, 2965 Карпендер вул. Просимо членів прийти на збори і привести нових кандидатів на членів до У. Н. Союзу. — П. Андрушків, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Тов. Сокіл, від. 336, відбудуться в неділю, 11. листопада, в год. 1. пополудні, в У. Н. Домі. Проситься членів взяти участь у зборах та вплатити належні вкладки. — Я. Дзядига, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Бр. св. Василія Великого, від. 364, повідомляє всіх членів і члениць, що місячні збори відбудуться 11. листопада в 2-ій год. пополудні в У. Н. Домі, 3161 E. 93 вул. Проситься прибути на збори на означений час і вирівняти свої належитости. — Е. Вілецький, секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

В суботу рано, 27. жовтня 1951 р. згинув трагічною смертю член від. 473 У. Н. Союзу в Монтреалі

ВАСИЛЬ ЛИЛИК.

(Випадок автомобілевий). Покійний уродився 1906 року в Ходачкові малім, пов. Тернопіль, Україна. Полишив дружину і 16-місячного синка Богдана.

Похорон відбувся в середу, 31. жовтня. — В. И. П.!

О. Чайківський, секр.

Дня 29. жовтня 1951 р. померла членкиця Укр. Зап. Тов. Дністер, від. 361 У. Н. Союзу в Ню Йорку,

МАРІЯ ЛЕСИК.

Покійна родилась 1880 р. в місті Тернопіль, Галичина, Україна. До У. Н. Союзу належала 35 р. Полишила в смутку мужа Онуфрія, дочку Стефанію Сеньків, 5 внуків, 5 правнуків.

Похорон відбувся 1. листопада 1951 р. — В. Й П.!

Уряд Від. 361.

ТАРЗАН, ч. 2712. Завважують згубу

„Мапу шляху до Ашра. Цього мені треба" — відповів Хірам. „Якщо ти відмовиш, я накажу вас усіх пов'язати і перешукати".

„Тарзане!" — закликала Гелен спокійно. „Ти й лейтнант Д'Арнот знаєте мапу напам'ять. Чи ж не так? — Обидва потакнули, що знають.

„Отже ми зможемо втрапити до Ашра без мапи" — сказала вона. — „Віддай її оцьому... вбивникові і відійдімо від нього!"

Без одного слова Тарзан вивернув свій сагайдак. З нього випала жменя стрілів на землю. Там не було нічого більше. Мапа пропала.